

Monaster ?w. Kosmy i Damiana w Kuklen

Centrum Bada? Antropologicznych nad Prawos?awiem Monaster ?w. Kosmy i Damiana w Kuklen

[Magdalena Luba?ska](#) [1]

monaster ?w. Kosmy i Damiana w Kuklen

"30 czerwca 2013 roku, monaster ?wi?tego Kozmy i Damian w Kuklen, ciep?y letni dzie?, przez w?skie drzwi prowadz?ce do narteksu cerkwi wchodz? kolejno pielgrzymi. Kupuj? ?wiece przy cerkiewnym stoisku i zamawiaj? modlitwy w intencji bliskich, ?ywych i zmar?ych. Nast?pnie pal? ?wieczki przy ikonach, ?egnaj? si? i sk?adaj? na nich poca?unki. Niekt?rzy wchodz? dalej, do g?ównej cz??ci ?wi?tyni, by w??czy? si? do trwaj?cego w?a?nie nabo?e?stwa. Wi?kszo?? jednak zagl?da tam tylko na chwil? i wraca do narteksu.

W jego po?udniowo-zachodnim rogu siedzi starsza kobieta, opieraj?c swoje schorwane stopy o okowy przytwierdzonych do kamienia ?a?cuch?w. W miejscu tym formuje si? ma?a, lecz stale uzupe?niaj?ca si? kolejka. Na kamieniu kolejno siadaj? osoby, i zaczynaj? wodzi? ?a?cuchami po nogach, od do?u do g?ry, po czym

Na skr?oty

- [Dy?ury](#)
- [Katalog biblioteki](#)

analogicznie postępuje ze swoimi rękoma. - "Proszę nie dzwonić? a?cuchami w trakcie nabożeństwa!", strofuje kogoś sprzedawczyni więc, wychylając się ze stoiska umieszczonego na przeciwległym rogu narteksu.

Cerkiew w. Kosmy i Damiana w Kuklen

Kolejne osoby są już ostrożniejsze. Nie dzwonić? a?cuchami, a jedynie siadają przy nich na kamieniu i spędzają tam kilka minut w ciszy jak modełstwo z dziećmi, trzymającymi w rękach nadmuchane balony ze straganów pod murami monasteru (fot.1). Słyszę jak pewna kobieta radzi córce, by posiedziała tu dla uspokojenia nerwów.

Dopiero po zakończeniu liturgii pielgrzymi mogą swobodnie wodzić? a?cuchami po ciele. Zawsze zaczynają od kościoła i ręk, czasem także przykładają? a?cuchy do innych, chorych miejsc – jak szyja, głowa, krzyż (fot.2). Wiąkszość czyni to samodzielnie. Zdarza się jednak, że czasem ktoś inny wykonuje za nich te czynności. Widzę jak analogicznie postępuje dwójka dzieci, które dopiero co nauczyły się tej praktyki, naładując dorosłych. Chłopiec siedzi, a dziewczyna? a?cuchami wodzi po jego nogach. Tylko nieliczni w sposób teatralny robią to później. Serio, jakby myśleli – „wiem, że to może wyglądać zabawnie, ale co mi szkodzi spróbować, a może? a?cuchy pomogą?!” Wiąkszość czyni to z namaszczeniem, jakby ta procedura niczym nie różniła się od innych praktyk leczniczych, których skuteczność w dużej mierze zależy od należytego wykonania. Pewna kobieta zakłada sobie? a?cuchy także na kark i na szyję, dosłownie zakuwa w nie siebie. Wyraz jej twarzy świadczy o tym, że sprawia jej to przyjemność, działa na nią kojąco. Zapytana, opowiada mi, że kilka lat temu została tu uzdrowiona z depresji, a dziś przywiozła tu swój przyjaciółkę, by z kolei ona została wyleczona.

Uzdrowiające świece w narteksie św. Kosmy i Damiana w Kuklen

Szczegółowa analiza praktyk leczniczych w Kukleńskim monasterze znajduje się a w artykule Magdaleny Lubańskiej <https://www.jef.ee/index.php/journal/article/view/221/pdf> [2]

Powiązane materiały [CBaNP](#) [3]

[CBaNP: Tereny badań](#) [4]

[Kult „cudotwórczej” ikony św. Menasa w bułgarskim monasterze w Obriadowci. Magdalena Lubańska](#) [5]

Adres URL źródła: <https://etnologia.uw.edu.pl/monaster-sw-kosmy-i-damiana-w-kuklen>

Odniesienia

[1] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/magdalena-lubanska>

[2] <https://www.jef.ee/index.php/journal/article/view/221/pdf>

[3] <https://etnologia.uw.edu.pl/cbanp>

[4] <https://etnologia.uw.edu.pl/cbanp-tereny-badan>

[5] <https://etnologia.uw.edu.pl/kult-cudotworczej-ikony-sw-menasa-w-bulgarskim-monasterze-w-obriadowci-magdalena-lubanska>

Na skróty

- [Dziury](#)
- [Katalog biblioteki](#)

